

3/2008

Vydáva **Iola Bella s.r.o.** ako občasník pre svojich zákazníkov

Na úvod...

Čas pokročil a dostávate do rúk posledné tohtoročné číslo nášho spravodaja.

Popri iných informáciách sme pre vás pripravili malú hádanku. Ak sa chcete zapojiť a získať od nás darček, čítajte na strane 7.

Dozviete sa aj o aktuálnej ponuke v našich predajniach - popri celoročnom sortimente okrasných druhov sú to najmä ovocniny, k známejším a "tradičným" sme doplnili aj nové kultivary sliviek odolných voči šarke.

Pozývame vás na návštenu k nám. Len teraz môžete vidieť nádherné teplé farby listov a dozrievajúcich plodov okrasných jabloní. Svoj pôvab nám predvádzajú hlavne na jar počas kvitnutia a na jeseň počas dozrievania.

Jeseň je obdobím, kedy sa zo škôlok do predaja dostávajú čerstvo vykopané dreviny tzv. balovky. Ich cena je podstatne nižšia ako cena za rovnakú rastlinu v kontajneri. Už tradične sme ich zabezpečili dostatok na množstvo ako aj počet druhov (foto str.10-11).

Okrasné trávy

*V jazierku Typha, za ňou
Miscanthus sinensis*

*Do neskorej jesene tátó kortadéria ešte
podrastie a skrásnie*

Našou prácou je predovšetkým tvorba okrasných záhrad, preto zabudneme na chvíľu na obilníny, kukuricu, lúky a pasienky... a všetky ďalšie hospodársky využívané trávne porasty.

Trávy sú dnes neoddeliteľnou súčasťou záhradných úprav. Ich variabilita dáva predpoklad na častejšie využívanie v profesionálnych projektoch i v laických záhradách. A to aj napriek tomu, že kvety tráv nelákajú svoju farbou, vôňou či veľkosťou.

Menej obvyklá výsadba v kvetináčoch - *Carex flag.* *Bronvita* a *Chamaecyparis pis.fil. Nana Albovariegata*

Trávy sú doma všade, vo všetkých podmienkach, na všetkých svetadieloch. Práve toto umožňuje nájsť to najlepšie „trávnaté“ riešenie pre každú záhradu. Od pôdnich podmienok, množstva slnečného žiarenia, veľkosti vašej záhrady záleží, či použijete trávy suchomilné, vodné, nízke so vzrastom niekoľko centimetrov či vyššie, dosahujúce niekoľko metrov. Sú vhodné do zmiešaných záhonov, v kombinácii s trvalkami,

drevinami, nádherné sú aj vysadené jednotlivo v štrkových a kamenistých poliach.

Pokúsime sa urobiť výber tých najznámejších a najdostupnejších na našom trhu.

Festuca glauca - Kostrava sivá

Festuca scoparia - Kostrava medvedia

Stálozelené univerzálne nízke trávy. V predchádzajúcich desaťročiach často používané v malých predzáhradkách a záhonoch. Dnes sa dostáva aj do odvážnejších a elegantných kompozícií. Ideálny doplnok tmavšej dlažby, nových moderných kovových materiálov.

Koeleria glauca - Ometlina sivá

Počas celého roka má striebристé listy. Darí sa jej na slnečnom mieste. Vhodná kombinácia s nízkymi trvalkami.

Deschampsia caespitosa - Metlica trsnatá

Stálozelená s ostrými listami, zakvitnuté trsy trávy sú napriek svojej jemnosti veľmi efektné. Používa sa bud' ako súčasť trávnatých záhonov alebo v neformálnych výrazných kompozíciách.

Carex buchanani - Ostrica Buchananova

stálozelená tráva, svojou netradičnou hnedastou farbou pôsobí veľmi zaujímavo v záhone napr. s purpurovou Heucherou

Carex oshimensis - Ostrica ošimenská

Nízke kompaktné trsy, zelenožltý kultivar Evergold farbou listov nahradza výraznejšie kvetenstvá. Presvetlí tmavšie okrajové časti záhonu.

Pennisetum alopecuroides - Perovec psiarkovitý

Pologuľaté, do 80 cm vysoké trsy. Pekná ako solitér, tiež aj v kombinácii s drevinami a trvalkami.

Festuca glauca, jemne ju prekrývajú kvety *Deschampsie*

Vŕbu -*Salix caprea Kilmarnock* dopĺňa *Pennisetum* a vysoký trs *Miscanthusu*

Miscanthus sinensis -

Ozdobnica čínska

Ozdobná tráva s množstvom odrôd a v závislosti od nich aj s rôznou výškou, od 1 až do 3m. Výrazný solitér, vzhľadom na výšku je najvhodnejšie použitie do pozadia, rozrastá sa pomerne silno.

Miscanthus s. *Silberfeder* s väčšími striebornými klasmi, na jeseň celá rastlina sfarbená do zlatožlta.

Miscanthus s. *Gracilimus*, občas nerozkvitne, krásne úzke listy s výškou do 2 m.

Miscanthus s. *Stricta*, list priečne žltu prúžkovaný, dorastie do výšky okolo 2 m.

5

Cortaderia selloana -

Kortadéria pampová
Impozantná solitérna tráva,
architektonicky veľmi hod-
notná. Veľké perovité kve-
tenstvá vyrastajú až do výšky
2,5 m. Pre to, aby sa predviedla
v celej svojej kráse, potrebuje v
lete dostatok vlahy, v zime
však naopak. Je potrebný kryt
pred vlhkosťou. Pozor, ne-
použite nepriehľadné plasty!
Ako zástupcu jednoročných
tráv vyberáme:

Briza maxima - traslica

je jedna z najkrajších
jednoročných tráv. Pestujeme
ju zo semena. Vyžaduje slnečné
miesto a rastie vo všetkých
druhoch pôdy.

Miscanthus sinensis Gracilimus nekvitne, ale
krásou nezaostáva za ostatnými príbuznými
trávami

Deshampsia v kombinácii s weigelou a
jesennými trvalkami

Rubín - atraktívne plody veľmi dobrej chuti

*Starkrimson - pri dobrých podmienkach
vydrží skladovanie minimálne do marca*

Čas výsadby *i zberu*

V polovici októbra nastáva čas predaja ovocných stromov. Naši stáli zákazníci vedia, že aj v našich predajniach sa popri množstve okrasných drevín objavia aj ovociny.

Počas leta sme sa viackrát stretli s požiadavkami na nákup ovocných stromov. Začínajúcim záhradkárom a chalupárom vysvetľujeme, že ovocné stromy, ale tiež ruže či iné dreviny, ktoré sa predávajú ako voľnokorenné (tzn. nie sú zasadene v kontajneroch) sa do predaja dostávajú iba na jeseň, kedy sa v rastlinných škôlkach vyberajú zo zeme. Teda približne v období opadu lístia. Predávajú sa ešte skoro na jar, najneskôr

do začiatku rašenia. Ak vidíte v rôznych záhradných centrach aj počas leta ovocné stromy voľnokorenné, odporúčame nekupovať. Je len veľmi malá pravdepodobnosť, že sa dočkáte ovocia.

Problém noviniek - ľudia žiadajú to, čo vidia v rôznych časopisoch, na internete. Trvá však niekoľko rokov, kým škôlky rozmnožia také množstvo z novičkov, aby dostatočne zásobili trh, nie všetko máme hned' k dispozícii.

V tomto roku si môžete u nás vybrať z tejto ponuky:

JABLONE: Priesvitné letné, Vista Bella, Prima, Golden Delicius, Gala, Idared, Jonagold, Fuji, Šampion, Rubín, Mutsu, Quinte, Melodie, Bohemia, Doris, Granny Smith, Starkrimson, Braeburn

HRUŠKY: Williamsova červená i žltá, Clappova, Konferencia, Lucasova

MARHULE: Maďarská, Vesna, Vestar, Veľkopavlovická, Vesprima, Barbora, Veharda, Bergeron

BROSKYNE: Cresthaven, Redhaven, Fénix, Flamingo, Fairhaven, Sunhaven, Albatros, Halehaven

ČEREŠNE: Kordia, Karešova, Van, Burlat, Hedelfingen

VIŠNE: Újfehértoi Fürtös, Érdi Bőtermő, Fanal

SLIVKY: Hanita, Katinka, Čačanská lepotica, Čačanská raná, Gabrovská, Valjevka, Stanley

RINGLOTY: Altanova, Zelená

okrem toho nektarinky, gaštany, orechy, liesky, mandle, rakytník, kiwi, ríbezle, egreše, brusnice, čučoriedky, maliny, ázijské hrušky, moruše...

Súťaž

Viete, čo je na obrázku?

Slovenský názov jednoduchý ako pre burinu. Hoci by si tento ker s veľmi nenápadnými kvietkami a úžasnou vôňou zaslúžil niečo oveľ'a vznešenejšie.

Škoda, že ju vieme predstaviť len na obrázku a jej vôňu, jednu z najpríjemnejších v našom záhradníctve preniesť nedokážeme. Na rozlohe niekoľko stovák metrov štvorcových od jari do jesene obdivujeme desiatky nádherných kvitnúcich rastlín, len zopár je ich takto výnimočne voňavých...

Traja z vás, ktorí nám pošlú správnu odpoveď, získajú darček z našej predajne.

Kvetináče

ešte neodkladajte

Po zlikvidovaní letničiek sa na oknách a balkónoch vytvoril priestor pre vašu fantáziu a je veľa možností pre jej rozlet. Jeseň ich dáva minimálne toľko ako jar alebo leto.

Jedna z najznámejších a najčastejšie využívaných je výsadba neopadavých a ihličnatých drevín v kombinácii s menšími trvalkami kvitnúcimi na jeseň. Pred Vianocami len doplníte nádoby decentnými, prírodne ladenými vianočnými ozdobami. Po zime môžete rastliny presadiť do záhrady, alebo iba vymeniť celé

Pyracantha - hlohyňa je veľmi vďačná rastlina na dekorovanie a zároveň veľmi nenáročná na pestovanie. Nádherné kvitnúca na jar a ešte krajsia na jeseň...

kvetináče za iné, jarné alebo letničkové.

Ak však nechcete investovať do nákupu rastlín, dobrú službu urobia konáriky šípok, trniek, hlohu, väčšie farebné listy, plody a ďalšie drobnosti nazbierané počas vychádzok v prírode.

Ako sa tvorí záhrada

Je známe, že šaty robia človeka. Viem, že by sa o tom dalo diskutovať, ale to teraz nie je naším cieľom. Rovnako môžeme tvrdiť, že záhrada je obrazom svojho majiteľa. Aj záhrady podliehajú módnym trendom, ale nie je také jednoduché a rýchle zmeniť vzhľad záhrady v porovnaní s výmenou šatníka.

Či už sa rozhodneme

pristúpiť k zmenám z dôvodu „nemodernosti“ alebo potreby upraviť, resp. odstrániť prestarnuté stromy a kry, každý krok musíme dôkladne zvážiť. Nie je dobré, ak je našim radcom bezhraničný obdiv susedovej záhrady, alebo, nebodaj, štipka závisti. Vaša záhrada je súčasťou **vášho** domova a to bez ohľadu na to, či projekt a realizáciu zveríte do

rúk odborníkom, alebo sa o to pokúsite sami.

Onedlho príde zima a to je vhodný čas na premyslenie postupu. V súčasnosti je k dispozícii obrovské množstvo informácií, obrazových materiálov a odborných rád z oblasti okrasného záhradníctva. Inšpiráciu môžete použiť aj pri zadávaní požiadaviek záhradnému architektovi alebo časti rodiny, ktorá sa spolu s vami bude na realizácii podieľať. Zdôrazňujeme: inšpirácia nerovná sa bezduché kopírovanie.

V cykle „Ako sa tvorí záhrada“ sa v jednotlivých častiach nebudeme venovať len ukážkam realizácie a údržby záhrady, výsledným nádherným efektom tesne po výsadbe a o niekoľko rokov neskôr, ale aj prierezom živých a neživých materiálov, ktoré sa tieto účely používajú.

Skôr, než sa v budúcich spravodajoch dostaneme k presnejšiemu popisu, predkladáme vám aspoň zopár aktuálnych fotografií z predajne v Žitavciach, na ktorých je malá časť sortimentu ihličnatých drevín. Bez takejto zelene pôsobia záhrady ako „nedokončené“. Aj v prípade, že máte radi kvitnúce záhrady vo vidieckom štýle, neopadavé a stálozelené dreviny tam majú svoje miesto.

Nezabudnite pred zimou

- vyhrabat' lístie z trávnika
- vyčistiť jazierko od zvyškov napadaných listov a vodných rastlín
- premiestniť rastliny citlivé na mráz do svetlej, chladnej miestnosti
- v tomto období už nestriháme a netvarujeme živé ploty ani ostatné dreviny
- preventívne zviažeme stĺpovité borievky, aby prípadná väčšia snehová nádielka nepolámala konáre
- pripravíme si materiál (jutovinu, geotextíliu...), ak začnú hrozit' silnejšie mrazy, použijeme ho na zabalenie citlivých drevín (mladé cédre, japonské javory, cyprušteky, stálozelené magnólie...)

Vo svete záhradníkov sa onedlho skončí hlavná sezóna. To znamená, že sa niekol'ko týždňov nestretneme v predajniach, ani pri realizáciách či údržbách záhrad.

My sa však v pozadí budeme pripravovať na ďalšiu sezónu, vzdelaťať, objednávať tovar a riešiť všetky úlohy a práce, na ktoré v lete nie je čas.

Želáme vám peknú, zasnenú zimu, dobré podmienky na prezimovanie rastlín a uvidíme sa opäť na jar...

Isola Bella s.r.o.

952 01 Žitavce 149

tel.: 037 788 22 55, fax: 037 788 20 78
www.isolabella.sk, info@isolabella.sk

Záhradné centrá:

Žitavce 149, tel.: 037 788 22 55
Nové Zámky, Výpalisko 35,
tel./fax 035 642 84 57
mobil: 0903 144 155

Bella Gardena

Vydáva Isola Bella s. r. o. 952 01 Žitavce 149, tel. 037 788 22 55.
Zodpovedný redaktor: Mária Nagyová. Kvetinové dekorácie: Ing. Eva Šoltésová
Nepredajné. Registr. číslo: MK KP75/2007

